

Dia Internacional de les Dones

A la Universitat de Lleida, hi ha moltes estudiants que han crescut entre dues cultures: nascudes aquí, però amb arrels en altres països gràcies a les seves famílies. Per celebrar el **Dia Internacional de les Dones**, aquest any volem donar veu a dues estudiants que ens expliquen la seva experiència com a dones amb orígens culturals diversos.

Elles són la **Sanae Bougadima Taybi**, d'origen marroquí, estudiant d'Estudis Anglesos, i la **Pascaline Ngameni Nebouet**, d'origen camerunès, que actualment està fent el doctorat en Llengües Aplicades. Totes dues estudien a la UdL i ens ajuden a reflexionar sobre com es viu la identitat, la igualtat i els reptes de les dones en una societat multicultural.

■ On has nascut o quin és l'origen de la teva família?

SANAE: He nascut a Catalunya, per a ser més específica, a l'Arnau de Vilanova, Lleida. Els meus pares són del Marroc, ma mare de Debdou, un poble a la província de Taourit i mon pare de la província.

PASCALINE: Vaig néixer a Camerun, un país multicultural amb més de 250 llengües i una gran diversitat cultural.

■ Com ha sigut per vosaltres créixer entre dues cultures? Creieu que això ha influït en la vostra experiència com a estudiants i com a dones?

SANAE: Doncs la veritat sí, en molts aspectes. Primerament, el fet d'haver nascut a Catalunya, ha fet que adopti certes maneres i codis morals d'aquí, com la manera de saludar, la transparència en la qual es diuen les coses o fins i tot el fet de treballar molt i córrer a tot arreu.

Encara que he adoptat certes característiques d'aquí, la meua cultura o la cultura dels meus pares també m'ha influenciat molt com per exemple, el fet de respectar a les persones grans com si fossin sagrades, el fet de ser generosa o ajudar al pròxim sempre que es pugui o també el fet de mostrar devoció a Déu en tot aspecte mundanal.

Hi ha hagut vegades que les dues cultures s'han xocat, per exemple en la manera de saludar, aquí es saluda amb dos petons i amb una abraçada dependent del grau de confiança, però al Marroc no es saluda amb sol dos petons, sinó que amb molts i el contacte és més proper.

Finalment, això ha creat certes conductes com que no se'm pugui percebre lo suficient per a les dues cultures, ja que quan estic al Marroc, soc la catalana, el miracle, els que vivim "bé", i aquí soc la que parla el català força bé sent marroquí o que soc bastant intel·ligent per a ser marroquí. Et trobes com en un pont, en el qual no acabes d'encaixar ni en una cultura ni el l'altra.

PASCALINE: La veritat és que ha estat un procés enriquidor però també ple de reptes. Viure entre la cultura camerunesa i la cultura espanyola o catalana m'ha ajudat a desenvolupar una mentalitat oberta i una gran capacitat d'adaptació. Com a estudiant, m'ha permès tenir una perspectiva diferent sobre l'educació i la llengua. Com a dona, negra africana, he viscut la necessitat constant de demostrar la meua vàlua i de fer-me un lloc en ambients acadèmics i professionals on la diversitat no sempre està prou reconeguda.

■ Us heu trobat mai amb situacions on la gent us vegi o us tracti diferent pel vostre origen familiar o pel color de la pell? Com ho heu viscut?

SANAE: Sincerament, m'he trobat en situacions així i allò que s'espera de tu és callar i acceptar que no pots demanar respecte, ja que estàs en un país que "no es teu" i llavors no tens dret a exigir res. M'han tractat de forma despectiva a vegades quan he mencionat que estic cursant un batxillerat, o que estic treballant, a vegades les persones sense donar-se'n compte ja estan jutjant sense saber res, absolutament res de tu, de la teva trajectòria o de lo que hauran sacrificat els teus pares per a que ti et trobis en aquest privilegi.

Llavors la cosa és, he rebut comentaris, sí, he rebut agressions físiques, sí, però això no m'ha prohibit defensar les meves ideologies al peu de la lletra. Es sent impotència el fet de no encaixar pel fet de que et tapes i no pel teu marit, ni la família, per Déu, però això a vegades o quasi sempre no s'entén o no es vol entendre.

Comentaris com: "Si que parles bé el català", o "Perquè us tapeu tant?" o "Jo crec que tenim uns codis de vestimenta i no sabem si els pares s'ho prendran bé això de tenir una treballadora amb mocador" i quantitat de comentaris més que em posen etiquetes sense tenir en compte que no, que no m'obliga el meu marit a tapar-me, que no, que sé parlar el català i un "mocador" no em prohibeix rebre educació i ser una persona culta amb valors i veu pròpia.

PASCALINE: Sí, hi ha hagut moments en què he sentit que se'm jutjava per la meva aparença abans que pel meu talent o capacitats. En alguns casos, m'he trobat amb estereotips o preguntes que denotaven desconeixement sobre el meu origen. També, vaig viure situacions en què em sentia tractada de manera diferent pel meu origen i pel color de la meva pell. En algunes ocasions, notava que l'ambient no era agradable, ja que, a la biblioteca o en els autobusos, hi havia persones que evitaven seure al meu costat, cosa que em feia sentir exclosa i qüestionava el meu lloc dins la comunitat catalana.

Al principi, va ser difícil entendre aquestes actituds i gestionar la sensació de rebuig, però amb el temps vaig aprendre a centrar-me en els meus objectius i envoltar-me de persones que valoraven la meva presència i les meves capacitats. A més, aquesta experiència em va fer ser més conscient de la importància de la competència intercultural en la comunicació i de com és fonamental que les institucions educatives fomentin el respecte i la convivència intercultural (tema de la meva tesi doctoral).

■ Quins creieu que són els principals reptes que tenen avui dia les dones amb arrels culturals diverses en els estudis o en el món laboral?

SANAE: El principal repte per a les dones de diferents orígens ètnics o cultures diverses, és el fet de ser reconegudes per allò que aporten a la esfera laboral, acadèmica i social sense ser etiquetades o pre-jutjades per la seva religió arrel cultural. Personalment, hem avançat bastant en la societat com a dones, dones lliures i empoderades, com que tinguem que posar etiquetes o limitacions a "certes dones", la paraula dona abasta a dones, no dones cristianes, musulmanes o atees, DONES.

PASCALINE: El principal repte és haver de demostrar constantment la pròpia vàlua. A l'àmbit acadèmic i professional, encara queda molt per fer per garantir la igualtat d'oportunitats per a totes les dones, independentment de la seva procedència. A més, hem d'afrontar una doble barrera de gènere i origen: ser dones i, alhora, formar part d'una minoria cultural.

■ Quin consell donaríeu a altres noies que, com vosaltres, viuen entre dues cultures i volen fer-se un lloc en la societat?

SANAE: Personalment, recomanaria no callar si veus que s'està cometent una injustícia envers a tu mateixa o una altra dona, que si hi ha alguna que et sembla injust és perquè ho és, que no et callis per por a allò que diran, lluita i alça la veu per tu i després per totes aquelles dones que estiguin en la teva mateixa situació. Estudia, treballa i demostra que un "mocador" o el color de la teva pell, o el país del qual vinguin els teus pares o tu no són característiques que et limiten, sinó que t'empoderen, t'identifiquen i formen part del teu ser.

PASCALINE: Primer de tot, els diria que han d'acceptar que hi haurà moments difícils, però, no han de veure la seva diversitat cultural com un obstacle, sinó com una riquesa. Viure entre dues cultures és una riquesa que

aporta una visió més global del món i et permet comprendre millor diferents realitats. També els recomanaria que mai deixin de lluitar pels seus somnis i no tinguin por de fer-se escoltar i, sobretot, que es rodegin de persones que les valorin pel que són i pel que poden aportar.

I ara ens interessaria saber quina opinió teniu de les biblioteques de la UdL:

- **Com valoreu les biblioteques de la UdL? Et sents ben acollida? Quin és el teu espai o servei preferit?**

SANAE: La veritat que en aquests quasi 4 anys universitaris, m'he sentit molt acollida i rebuda per part del personal de la biblioteca, pel seu tracte i eficiència.

El meu espai preferit són els ordenadors, ja que puc tenir accés a molta informació i a més ells són testimoni de les vegades que la meva curiositat m'ha consumit, les vegades que feia treballs llarguíssims o fins i tot les vegades que he escoltat podcasts eterns per sentir que també estic fent alguna cosa per mi, a part d'estudiar, he he.

PASCALINE: Tinc una gran estima per les biblioteques de la UdL perquè han estat un espai fonamental en el meu procés d'aprenentatge, on he pogut treballar amb tranquil·litat i accedir a recursos molt útils per a la meua recerca. Aquests espais han estat per a mi llocs de creixement acadèmic i personal, no només per la qualitat dels recursos sinó també per la qualitat humana del personal. A més, he tingut l'oportunitat de treballar com a becària de col·laboració a la Biblioteca de Lletres, on sempre m'he sentit acollida.

Vull afegir que cadascuna de les biblioteques UdL té una funció específica que s'adapta a diferents necessitats: per exemple, la Biblioteca de Lletres és un espai ideal per consultar fons especialitzats en humanitats i llengües, mentre que, en la meua opinió, la Biblioteca Jaume Porta a Capponat és molt completa i dinàmica, perfecta per a tots els estudiants (Lletres, ciències socials, enginyeries etc.), amb recursos digitals avançats i zones de treball més amplies. D'altra banda, les aules de treball individual són dels meus espais preferits, ja que permeten concentrar-se en un ambient silenciós i adequat per a l'estudi intensiu. A més, serveis com el préstec de portàtils i l'accés a bases de dades digitals són recursos molt valuosos per a mi.

- **Creus que les biblioteques de la UdL tenen prou recursos o activitats que reflecteixin la diversitat cultural de l'alumnat?**

SANAE: Doncs la veritat és que sí, les biblioteques UdL t'ofereixen activitats, llibres i fins i tot recursos digitals que promouen la inclusió social, la diversitat acadèmica i cultural i fins i tot nous recursos i oportunitats noves.

PASCALINE: Han fet avenços, però encara es podria millorar. Les biblioteques de la UdL ofereixen un bon servei i compten amb un fons bibliogràfic divers, però, crec que seria molt enriquidor ampliar la col·lecció de materials en diferents idiomes i organitzar més activitats que fomentin el diàleg intercultural i potenciar recursos sobre educació intercultural, facilitant així un aprenentatge més inclusiu i enriquidor per a tothom. Això ajudaria a crear un ambient més inclusiu i representatiu de la diversitat de l'alumnat. Seria interessant, per exemple, promoure més activitats com clubs de lectura multilingües, exposicions sobre literatura i cultures del món, així com espais de trobada per estudiants d'orígens diversos.

De tu a tu

Pregunta	Sanae	Pascaline
Si pogués tenir un súper poder, escolliria...	Canviar el món	El poder de parlar tots els idiomes del món
Si marxés a una illa deserta, m'enduria...	La meua llibreta per escriure i al meu germà petit.	Una guitarra per tocar música i entretenir-me, i una bona quantitat de menjar i aigua per sobreviure!
Després d'un dia intens d'estudi, em ve de gust...	Respirar profundament	Prendre un te i veure pel·lícules.

La teva mascota preferida...	El camaleó	Els gats, perquè són independents i afectuosos alhora.
Aquest estiu m'agradaria anar de viatge a...	Al Marroc	A les Illes de Mallorca
La darrera pel·lícula o sèrie que he vist al cinema o a les plataformes...	<i>Good Will Hunting</i>	<i>Figuras ocultas</i> – una pel·lícula inspiradora sobre dones afroamericanes que van trencar barreres a la NASA.
D'aquí 10 anys em veig treballant de...	D'especialista en medicina i teràpies holístiques	Professora i investigadora en l'àmbit de les llengües i la interculturalitat.
El meu missatge per a nenes i dones joves és...	<i>"Estudieu, treballeu, ploreu, correu, crideu, esbaralleu-vos, però mai, però que mai us rendiu (...)"</i>	<i>"No deixeu mai que ningú us digui que no podeu aconseguir alguna cosa. La vostra veu i el vostre talent són valuosos (...)"</i>